

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 20. ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНІ

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Медичний № 1, Медичний № 2
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023 – 2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Пропедевтика внутрішньої медицини http://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_propaedeutic_1/info/email.png
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини 79013 м. Львів, вул. Коновальця, 22 тел.. +38 (032) 237-31-14, kaf_propaedeutic_1@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Професор Дутка Роман Ярославович «Роман Дутка» < dutka_roman@meduniv.lviv.ua >
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	3-й
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	V-VI
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вібіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	<u>Дутка Роман Ярославович, доктор мед. наук, професор, «Роман Дутка»</u> <u>dutka_roman@meduniv.lviv.ua</u> <u>Базилевич Андрій Ярославович, доктор мед. наук, професор,</u> <u>abazylevych@ukr.net</u> <u>Новосад Анна Богданівна, канд. мед. наук, доцент,</u> <u>novosdanna00@gmail.com</u> <u>Ющик Любов Володимирівна канд. мед. наук, доцент,</u> <u>yushliub@gmail.com</u> <u>Матушак Ольга Миколаївна, канд. мед. наук, доцент,</u> <u>omatushchak@ukr.net</u> <u>Івасівка Роксолана Степанівна, канд. мед. наук, доцент,</u> <u>roksolana_ivasivka@ukr.net</u> <u>Буфан Марія Миронівна, канд. мед. наук, доцент,</u> <u>terlmarr7@gmail.com</u> <u>Абрагамович Христина Ярославівна, канд. мед. наук, доцент,</u> <u>nef_kristina@ukr.net</u> <u>Бевз Оксана Володимирівна , канд. мед. наук, доцент,</u> <u>bevvzov@ukr.net</u> <u>Курбан Мар'яна Миколаївна, канд. мед. наук, асистент,</u> <u>kurbanm@ukr.net</u> <u>Чмир Наталя Василівна, канд. мед. наук, асистент,</u> <u>nataliakushnir@gmail.com</u> <u>Колядич Марія Михайлівна, асистент,</u> <u>koliadych_mariia@meduniv.lviv.ua</u> <u>Діденко Оксана Зиновіївна, канд. мед. наук, асистент,</u> <u>oksanadiz@ukr.net</u> <u>Дроник Ірина Степанівна, канд. мед. наук, доцент,</u> <u>dronyk@gmail.com</u> <u>Рогуля Софія Степанівна, асистент,</u> <u>sofohca@ukr.net</u>
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за сила бус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	<u>Новосад Анна Богданівна, канд. мед. наук, доцент,</u> <u>novosdanna00@gmail.com</u>
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість годин (лекції/практичні заняття/самостійна робота студентів)	20/70/90

Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	Комунальне некомерційне підприємство (КНП) «Львівське територіальне медичне об'єднання «Клінічна лікарня планового лікування, реабілітації та паліативної допомоги». 79013 м. Львів, вул. Коновальця, 22 тел. +38 (032) 237-87-32, 5kmkl_uoz_lviv@ukr.net .

2. Коротка анотація до курсу

Дисципліна «пропедевтика внутрішньої медицини» - це предмет, який вивчає те, з чого повинен починати лікар, досліджуючи пацієнта в клініці внутрішньої медицини, тобто вступні положення і початок засвоєння клінічного мислення. В перекладі українською мовою «Pro» - це передмова, вступ, «raideo» - вчити. Пропедевтика внутрішньої медицини складається з двох розділів. Перший розділ: суб'єктивне і об'єктивне обстеження пацієнта. Суб'єктивне - це скарги та анамнез. Об'єктивне ділиться на головні об'єктивні ознаки, коли лікар безпосередньо вивчає пацієнта, та допоміжні, коли між пацієнтом та лікарем є лабораторні та інструментальні засоби. Другий розділ: на основі виявлених змін (симптомів, що об'єднуються спільним патогенезом в синдроми), формується заключення, яке називається діагнозом.

Головна мета викладачів кафедри пропедевтики внутрішньої дисципліни – навчити студентів методів дослідження, необхідних для розпізнавання (діагностики) захворювань внутрішніх органів. Студенти повинні навчитися самостійно обстежувати хворого за допомогою певних методів і виявляти ознаки, або симптоми, хвороб (симптоматологія, або семіотика), групувати виявлені під час обстеження хворого ознаки захворювання в патогенетично зв'язані між собою синдроми, що і є підставою для постановки діагнозу.

На кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини студенти ознайомлюються з основами (принципами) лікування внутрішніх захворювань, що трапляються найчастіше.

Таким чином, на кафедрі студенти проходять курс діагностики внутрішніх хвороб, головною метою якого є вивчення методик обстеження хворих, а також семіотики й синдромів хвороб та основ їх лікування.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є формування у студента основ клінічного мислення і набуття професійних навичок обстеження хворого та оцінки основних проявів захворювань внутрішніх органів із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Основними **цілями** вивчення дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є:

- Оволодіння студентом теоретичними знаннями, необхідними для виявлення захворювань людини.
- Оволодіння практичними прийомами і методами об'єктивного та лабораторно-інструментального обстеження пацієнтів .
- Засвоєння загальних методичних підходів клінічного обстеження хворого.
- Діагностика окремих внутрішніх захворювань людини при типових їх проявах.
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Згідно з вимогами освітньо–професійної програми студенти повинні

знати:

- методичні основи клінічного обстеження хворого, схему дослідження пацієнта і написання історії хвороби;
- методичні основи об'єктивного обстеження хворого – розпитування, огляду, пальпації, перкусії, аускультації;
- найважливіші симптоми та синдроми у клініці внутрішніх захворювань та їх семіологічне тлумачення;
- клініко-діагностичну інтерпретацію показників найважливіших лабораторно-інструментальних досліджень;
- медичну греко-латинську термінологію у визначені основних проявів захворювань та у використанні в професійній лексиці.

В результаті вивчення дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» студенти повинні

вміти:

- проводити опитування і об'єктивне обстеження хворих та аналізувати їх результати в клініці внутрішніх хвороб;
- складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених терапевтичних хвороб;
- визначати провідні симптоми та синдроми у клініці внутрішніх захворювань;
- аналізувати результати основних лабораторних і інструментальних методів дослідження;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці внутрішніх хвороб;
- використовувати греко-латинські медичні терміни в практичній діяльності фахівця;
- демонструвати вміння методично вірно викласти результати обстеження хворого у вигляді історії хвороби з

обґрунтуванням синдромного діагнозу та складання плану подальшого обстеження хворого.

Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни (загальні і спеціальні компетентності)

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі, в тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- *Загальні:*

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК7 – Здатність працювати в команді.

ЗК8 – Здатність міжособистісної взаємодії.

ЗК9 – Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10 – Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК11 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК13 – Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК14 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- *Спеціальні (фахові, предметні):*

ФК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта й аналізувати отримані дані.

ФК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.

ФК5 – Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.

ФК7 – Здатність до діагностиування невідкладних станів.

ФК8 – Здатність до визначення тактики та надання першої медичної допомоги.

ФК23 – Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я

ФК24 – Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК25 – Дотримання професійної та академічної добродетелі, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

4. Пререквізити курсу

1. Фізика.
2. Біохімія.
3. Біофізика.
4. Нормальна анатомія.
5. Нормальна фізіологія.
6. Патологічна фізіологія.
7. Топографічна анатомія.

8. Медична психологія.
9. Патологічна фізіологія.
10. Топографічна анатомія
11. Загальна гігієна.
12. Гігієна харчування.

5. Програмні результати навчання

ПРН1	Мати грунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
ПРН3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
ПРН4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПРН6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
ПРН7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПРН8	Визначати провідний клінічний синдром або встановлювати, чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я та за його межами, у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу).
ПРН10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування пацієнта на підставі попереднього та/чи заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартами.
ПРН14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
ПРН21	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерел, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПРН24	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПРН25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців
ПРН27	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

Список результатів навчання

Код створюється при заповненні силабусу (категорія: Зн – знання, Ум – уміння, К – компетентності, АВ – автономість та відповідальність)	Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання випливають із заданих цілей навчання. Для зарахування дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результата навчання.	Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти
---	---	--

Зн-1	Знати структуру професійної діяльності	ПРН1
Ум-1	Вміти здійснювати професійну діяльність, шляхом оновлення та інтеграції знань	ПРН1
К-1	Ефективно формувати комунікаційну стратегію для успішного здійснення професійної діяльності	ПРН1
Ав-1	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності	ПРН1
Зн-2	Знати та розуміти фундаментальні і клінічні біомедичні науки на рівні, достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я	ПРН2
Ум-2	Вміти застосовувати знання з фундаментальних і клінічних біомедичних наук для успішного вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я	ПРН-2
К-2	Ефективно використовувати міжособистісні зв'язки з використанням знань фундаментальних і клінічних біомедичних наук для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я	ПРН-2
Ав-2	Нести відповідальність за використання знань з фундаментальних і клінічних біомедичних наук при вирішенні професійних задач у сфері охорони здоров'я	ПРН2
Зн-3	Знати та розуміти наукові здобутки у сфері охорони здоров'я для формування спеціалізованих концептуальних знань	ПРН3
Ум-3	Вміти застосовувати набути спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я для успішного проведення досліджень, критичного осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем	ПРН3
К-3	Ефективно формувати комунікаційну стратегію для успішного проведення досліджень, критичного осмислення критичного осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем	ПРН3
Ав-3	Нести відповідальність за ефективне проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем	ПРН3
Зн-4	Знати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1)	ПРН4
Ум-4	Вміти виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).	ПРН4
К-4	Ефективно формувати комунікаційну стратегію для виділення та ідентифікації провідних клінічних симптомі та синдромів (за списком 1), використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані загального та детального огляду, для встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання (за списком 2)	ПРН4
Ав-4	Нести відповідальність за правильне встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання на підставі виділення та ідентифікації провідних клінічних симптомів та синдромів	ПРН4
Зн-5	Знати особливості розпитування пацієнта: збір основних і другорядних скарг, анамнез захворювання і життя. Знати методику та послідовність проведення загального і детального огляду хворого	ПРН-5
Ум-5	Вміти проводити розпитування пацієнта, оцінювати дані загального та детального огляду, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати	ПРН5

	інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.	
К-5	Ефективно формувати комунікаційну стратегію для збирання анамнезу, проведення загального та детального огляду, призначення необхідних лабораторних та інструментальних досліджень	ПРН5
Ав-5	Нести відповідальність за правильне оцінювання даних розпитування, загального та детального огляду, правильне призначення необхідних додаткових методів дослідження для встановлення попереднього діагнозу	ПРН5
Зн-6	Знати основні підходи до встановлення клінічного діагнозу.	ПРН6
Ум-6	Вміти аналізувати отримані дані суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта, враховувати дані додаткових методів досліджень для встановлення клінічного діагнозу	ПРН6
К-6	Ефективно формувати комунікаційну стратегію у спілкуванні з пацієнтами та їх родичами при проведенні розпитування, загального та детального огляду, призначенні необхідних лабораторних та інструментальних досліджень для встановлення клінічного діагнозу	ПРН6
Ав-6	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації, якісне проведення загального і детального огляду та клінічну оцінку отриманих результатів додаткових досліджень	ПРН6
Зн-7	Знати перелік необхідних лабораторних та інструментальних обстежень (за списком 4), виходячи з попереднього діагнозу	ПРН7
Ум-7	Вміти призначити необхідні лабораторні та інструментальні обстеження залежно від попереднього діагнозу	ПРН7
К-7	Обґрунтовано призначати та доносити до відома пацієнта та/чи його родичів (опікунів) інформацію щодо переліку необхідних лабораторних та інструментальних досліджень	ПРН7
Ав-7	Нести відповідальність за правильне трактування результатів лабораторно-інструментального дослідження	ПРН7
Зн-8	Знати головні клінічні синдроми та причини, які можуть зумовити тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3)	ПРН8
Ум-8	Вміти визначати головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу	ПРН8
К-8	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при визначенні головного клінічного синдрому чи причин, що зумовили тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу	ПРН8
Ав-8	Нести відповідальність за правильне визначення головного клінічного синдрому або причин, що зумовила тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових	ПРН8

	дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу	
Зн-10	Знати основні правила режиму праці, відпочинку та харчування залежно від заключного клінічного діагнозу	ПРН10
Ум-10	Вміти правильно визначити режим праці та відпочинку при лікуванні захворювань	ПРН10
К-10	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного дотримання пацієнтом призначеного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювання, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами	ПРН10
Ав-10	Відповідати за правильне призначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань та дотримання відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами	ПРН10
Зн-14	Знати основні невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб, тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування	ПРН14
Ум-14	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування	ПРН14
К-14	Ефективно формувати комунікаційну стратегію з медичним персоналом, родичами чи присутніми при виникненні епізоду невідкладного стану при наданні екстреної медичної допомоги в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування	ПРН14
Ав-14	Відповідати за правильне визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування	ПРН14
Зн-21	Знати шляхи, методику пошуку необхідної інформації у професійній літературі, на пошукових сайтах та системах в інтернеті	ПРН21
Ум-21	Вміти аналізувати, оцінювати та застосовувати отриману з професійної літератури інформацію	ПРН21
К-21	Встановлювати міжособистісні зв'язки для пошуку, аналізу, оцінки інформації у професійній літературі, на пошукових сайтах та системах в інтернеті	ПРН21
Ав-21	Нести відповідальність за аналіз та оцінку інформації, отриманої з професійної літератури та інших джерел	ПРН21
Зн-24	Знати основні правила індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	ПРН24
Ум-24	Вміти організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	ПРН24
К-24	Ефективно формувати комунікаційну стратегію для організації необхідного рівня індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	ПРН24
Ав-24	Нести відповідальність за ефективну організацію необхідного	ПРН24

	рівня індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	
Зн-25	Знати шляхи донесення власних знань, висновків та аргументації з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців	ПРН25
Ум-25	Вміти зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців	ПРН25
К-25	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію для донесення власних знань, висновків та аргументацій з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців	ПРН25
Ав-25	Нести відповідальність за ефективне донесення власних знань, висновків та аргументацій з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців	ПРН25
Зн-27	Вільно володіти державною та англійською мовою на рівні усного та письмового спілкування для обговорення питань професійної діяльності, досліджень та проектів	ПРН27
Ум-27	Вміти вільно спілкуватися усно та письмово державною та англійською мовами для обговорення питань професійної діяльності, досліджень та проектів	ПРН27
К-27	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного спілкування державною та англійською мовами як усно, так і письмово, для обговорення питань професійної діяльності, досліджень та проектів	ПРН27
Ав-27	Відповідати за ефективне спілкування державною та англійською мовами усно і письмово при обговоренні питань професійної діяльності, досліджень та проектів	ПРН27

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу (очний, або заочний)	Очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
лекції	20	35
практичні	70	35
самостійні	90	35

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
«Основні методи обстеження в клініці внутрішніх хвороб» - V семестр (осінній)				
Л-1 (лекція-1)	Вступ, завдання, структура пропедевтики, поняття здоров'я і хвороби. Обстеження органів дихання.	Пояснити студентам, що лише правильне розпізнавання хвороби є запорукою успішного лікування. Методика розпитування хворого. Основні структурні частини. Методика проведення загального і детального огляду хворого. Основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання. Статичний й динамічний огляд грудної клітки. Пальпація грудної клітки. Перкусія легень. Методика й техніка проведення порівняльної топографічної перкусії легень. Аускультація легень: основні та	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я.

		побічні дихальні шуми. Бронхопонія.		
Л-2	Обстеження серцево-судинної і травної систем.	<p>Розпитування та загальний огляд хворих із захворюваннями серцево-судинної системи. Огляд та пальпація ділянки серця.</p> <p>Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.</p> <p>Аускультація серця: серцеві тони, їх розщеплення, роздвоєння, додаткові тони. Органічні та функціональні серцеві шуми.</p> <p>Розпитування та огляд хворих із захворюваннями органів травлення. Огляд і поверхнева пальпація живота. Глибока методична ковзна пальпація живота за методом Образцова-Стражеска.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я.
Л-3	Обстеження сечовидільної та ендокринної систем.	<p>Розпитування, огляд хворих з патологією сечовидільної системи. Пальпація нирок. Симптом Пастернацького. Лабораторно-інструментальні методи дослідження.</p> <p>Розпитування та огляд хворих з патологією ендокринної системи. Пальпація щитоподібної залози. Лабораторно-функціональні методи дослідження.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	
Л-4	Обстеження кровотворної системи і системної патології сполучної тканини.	<p>Розпитування, огляд хворих з патологією кровотворної системи. Пальпація лімфатичних вузлів. Загальний аналіз крові. Діагностичне значення.</p> <p>Розпитування, огляд хворих із системною патологією сполучної тканини.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я.
П-1	Схема історії хвороби. Проведення розпитування хворого.	<p>Навчальні цілі заняття: Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зібрати паспортні дані про хворого; - з'ясувати та деталізувати скарги хворого, розділити їх на основні та другорядні; - зібрати анамнез захворювання та життя; - оформити письмово дані розпитування хворого. <p>Організація роботи поліклініки і терапевтичного відділення лікарні. Методи клінічного обстеження хворих.</p> <p>Методика розпитування хворого. Анамнез і його складові частини.</p> <p>а) скарги хворого; б) анамнез хвороби; в) анамнез життя.</p> <p>Основні принципи медичної етики і деонтології.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

П-2	<p>Загальний і детальний огляд пацієнта.</p> <p>Специфіка обстеження тяжкохворих з обмеженим прогнозом життя.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою проведення загального огляду; - методикою клінічної антропометрії; - методикою термометрії та інтерпретацією температурних кривих; - методикою проведення детального огляду. <p>Методика проведення загального огляду.</p> <p>Загальний стан хворого.</p> <p>Свідомість. Види порушення свідомості.</p> <p>Положення хворого, постава й хода.</p> <p>Будова тіла й конституція.</p> <p>Орієнтовна оцінка відживлення (ожиріння, кахексія).</p> <p>Огляд шкіри й доступних огляду слизових оболонок.</p> <p>Підшкірний жировий шар.</p> <p>Набряк.</p> <p>М'язова система.</p> <p>Кістково-суглобова система.</p> <p>Лімфатичні вузли.</p> <p>Клінічна антропометрія.</p> <p>Термометрія тіла і її діагностичне значення.</p> <p>Методика проведення детального огляду.</p> <p>Огляд голови.</p> <p>Огляд обличчя.</p> <p>Огляд шиї.</p> <p>Огляд кінцівок.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>
П-3	<p>Основні скарги та огляд пацієнтів із захворюванням органів дихання.</p> <p>Пальпація грудної клітки.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою збору анамнезу у хворих з патологією органів дихання; - методикою огляду грудної клітки; - методикою визначення частоти дихання; - методикою диференціювання патологічних типів дихання; - методикою визначення голосового тримтіння. <p>Особливості розпитування хворих із захворюваннями органів дихання.</p> <p>Основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання та особливості їх деталізації.</p> <p>Анамнез захворювання за наявності патології органів дихання.</p> <p>Анамнез життя у хворих з легеневою патологією.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Особливості загального огляду хворих з патологією органів дихання.</p> <p>Огляд грудної клітки.</p> <p>Пальпація грудної клітки.</p> <p>Болючість грудної клітки.</p> <p>Еластичність (резистентність) грудної клітки.</p> <p>Визначення голосового тремтіння, його зміни в нормі й патології.</p>		С.С.
П-4	Перкусія легень.	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою і технікою порівняльної і топографічної перкусії; - навичками проведення порівняльної перкусії легень. - навичками проведення топографічної перкусії легень; - навичками визначення рухомості нижніх країв легень. <p>Перкусія, як фізичний метод обстеження хворого.</p> <p>Методика й техніка перкусії.</p> <p>Різновидності перкуторних звуків.</p> <p>Перкусія легень.</p> <p>Порівняльна перкусія легень</p> <p>Топографічна перкусія легень.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-5	Аускультація легень. Бронхофонія.	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - технікою аускультації легень; - методикою диференціації основних дихальних шумів; - методикою диференціації побічних дихальних шумів; - технікою визначення брохофонії. <p>Аускультація як фізичний метод обстеження хворого.</p> <p>Методика аускультації легень.</p> <p>Основні дихальні шуми.</p> <p>Побічні дихальні шуми.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-6	Лабораторні та інструментальні методи дослідження	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основними методиками 	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я., проф.

	<p>органів дихання.</p> <p>Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією дихальної системи.</p>	<p>лабораторного дослідження харкотиння;</p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою лабораторного дослідження плевральної рідини. <p>Фізичні властивості харкотиння</p> <p>Мікроскопічне дослідження харкотиння.</p> <p>Бактеріологічне дослідження харкотиння на кислотостійкі палички.</p> <p>Дослідження фізичних і хімічних властивостей плевральної рідини.</p> <p>Мікроскопія осаду ексудатів і транссудатів.</p> <p>Основні інструментальні методи дослідження системи органів дихання:</p> <p>X-променеві методи дослідження органів грудної клітки;</p> <p>комп'ютерна томографія органів грудної клітки;</p> <p>спірометрія, спірографія,</p> <p>пневмотахометрія;</p> <p>пік-флюметрія;</p> <p>бронхоскопія та бронхографія.</p> <p>На заключному етапі проводиться проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією дихальної системи. Контроль засвоєння практичних навичок.</p>		<p>Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>
П-7	<p>Розпитування та огляд пацієнтів із захворюванням серцево-судинної системи. Пальпація ділянки серця.</p> <p>Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою збирання анамнезу у хворих із захворюваннями серцево-судинної системи; - навичками виявлення під час огляду хвого симптомів захворювань серцево-судинної системи; - навичками виявлення під час огляду ділянки серця хвого симптомів захворювань серцево-судинної системи; - навичками проведення пальпації ділянки серця та інтерпретацією отриманих даних; - навичками визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості та оцінкою їх відхилень від норми; - навичками визначення ширини судинного пучка; - навичками визначення конфігурації серця та розпізнавання патологічної конфігурації. <p>Особливості розпитування хворих з патологією серцево-судинної системи.</p>	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН5</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Основні скарги хворих із серцево-судинною патологією та особливості їх деталізації.</p> <p>Анамнез захворювання за наявності патології органів кровообігу.</p> <p>Анамнез життя у хворих з серцево-судинною патологією.</p> <p>Загальний огляд хворого з патологією серцево-судинної системи.</p> <p>Курація хворого з написанням анамнестичного розділу історії хвороби.</p> <p>Огляд ділянки серця хворого з патологією серцево-судинної системи.</p> <p>Пальпація ділянки серця.</p> <p>Виявлення можливих деформацій у ділянці серця.</p> <p>Виявлення патологічних пульсацій та симптомів систолічного і діастолічного трептіння грудної клітки.</p> <p>Перкуторне визначення меж відносної серцевої тупості.</p> <p>Перкуторне визначення меж абсолютної серцевої тупості.</p> <p>Визначення ширини судинного пучка.</p> <p>Визначення контурів серця.</p> <p>Визначення силуету серця.</p> <p>Визначення талії і конфігурації серця.</p>		
П-8	Аускультація серця.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - технікою аускультації серця; - навичками виявлення основних змін тонів серця - навичками вислуховування шумів серця та вмінням визначати їх характер. <p>Методика й техніка аускультації серця.</p> <p>Проекція клапанів серця на передню грудну стінку.</p> <p>Точки аускультації серця.</p> <p>Тони серця.</p> <p>Перший тон серця, механізм його виникнення.</p> <p>Другий тон серця, механізм його виникнення.</p> <p>Зміни тонів серця.</p> <p>Ритм галопу, різновиди, діагностичне значення.</p> <p>Ритм перепілки, діагностичне значення.</p> <p>Шуми серця.</p> <p>Механізми виникнення шумів серця.</p> <p>Класифікація шумів серця.</p> <p>Органічні й функціональні шуми</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

		<p>серця.</p> <p>Шуми вигнання й регургітації.</p> <p>Систолічні шуми та їх діагностичне значення.</p> <p>Діастолічні шуми та їх діагностичне значення.</p> <p>Екстракардіальні шуми.</p> <p>Визначення аускультивного симптому Сиротініна–Куковерова.</p> <p>Шум дзиги на яремній вені.</p> <p>Аускультація судин:</p> <p>Подвійні тони Траубе та шум Виноградова–Дюrozье на стегновій артерії.</p>		
П-9	<p>Дослідження периферійного пульсу та вимірювання артеріального тиску.</p> <p>Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методами дослідження судин. <p>Артеріальний пульс та методи його дослідження.</p> <p>Властивості пульсу.</p> <p>Дослідження венного пульсу.</p> <p>Дослідження капілярів.</p> <p>Аускультація судин.</p> <p>Артеріальний тиск, методи його визначення.</p> <p>Нормативи артеріального тиску за ВООЗ.</p> <p>Поняття про артеріальну гіпертензію.</p> <p>Артеріальна гіпотензія.</p> <p>Пульсовий тиск, його діагностичне значення.</p> <p>Поняття про пульсовий та середній гемодинамічний артеріальний тиск.</p> <p>На заключному етапі проводиться проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи. Контроль засвоєння практичних навичок.</p>	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН7</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>
П-10	<p>Методика реєстрації та розшифрування ЕКГ. ЕКГ-ознаки гіпертрофії передсердь та шлуночків.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою й технікою реєстрації електрокардіограми; - навичками розшифровування електрокардіограми. <p>Електрофізіологічні основи ЕКГ.</p> <p>Суть методу електрокардіографії.</p> <p>Будова та принципи роботи електрокардіографа.</p> <p>Реєстрація ЕКГ.</p> <p>Зубці, інтервали, сегменти та комплекси нормальної ЕКГ.</p> <p>Розшифровування ЕКГ:</p> <p>Ритм.</p> <p>Частота серцевих скорочень.</p> <p>Електрична вісь.</p> <p>Вольтаж.</p> <p>Оцінка окремих зубців та інтервалів.</p> <p>Висновок.</p>	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН7</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник</p>

		ЕКГ-ознаки гіпертрофії правого та лівого передсердь та шлуночків.		I.C., ас. Рогуля С.С.
П-11	Електрокардіографічне дослідження хворих із порушеннями автоматизму і збудливості.	<p>Навчальні цілі заняття: <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками розпізнавання на ЕКГ основних розладів ритму серця та збудливості. <p>ЕКГ-діагностика порушень ритму, зумовлених розладами функції автоматизму. Синусова тахікардія. Синусова брадикардія. Дихальна аритмія. Вузловий ритм. Ідіовентрикулярний ритм. Зміни на ЕКГ, зумовлені порушенням функції збудливості: ЕКГ-діагностика екстрасистолії. ЕКГ-діагностика пароксизмальної тахікардії. ЕКГ-діагностика миготливої аритмії. ЕКГ-діагностика тріпотіння та мигтіння шлуночків.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН7	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-12	ЕКГ-ознаки порушення провідності. Проміжний контроль знань з основ ЕКГ-діагностики.	<p>Навчальні цілі заняття: <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками розпізнавання на ЕКГ основних розладів провідності. <p>Зміни на ЕКГ, зумовлені порушенням функції провідності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - синоаурікулярна блокада - внутрішньопередсердна блокада - антровентрикулярна блокада - Блокада правої та лівої ніжки пучка Гіса. <p>Синдром WPW. Синдром Фредеріка. Покази до проведення та правила виконання електроімпульсної терапії. На заключному етапі проводиться проміжний контроль знань з основ ЕКГ-діагностики. Контроль засвоєння практичних навичок.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН7	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-13	Розпитування та огляд пацієнтів із захворюваннями органів травлення. Пальпація живота.	<p>Навчальні цілі заняття: <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою розпитування хворих з патологією органів травного каналу; - навичками виявлення під час огляду хворого симптомів захворювань травного каналу; - навичками проведення поверхневої пальпації живота; 	ПРН1 ПРН2 ПРН5	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак

		<ul style="list-style-type: none"> - навичками визначення асциту (перкусія живота, симптомом флуктуації) - навичками глибокої методичної ковзної пальпації живота за методом В.П. Образцова–М.Д. Стражеска. <p>Основні скарги хворих із захворюваннями стравоходу:</p> <p>Основні скарги хворих із захворюваннями шлунка і 12-палої кишки:</p> <p>Основні скарги хворих із захворюваннями кишок:</p> <p>Особливості анамнезу за наявності патології окремих відділів травного тракту.</p> <p>Анамнез життя у хворих з патологією травного каналу.</p> <p>Загальний огляд хворого з патологією органів травного каналу.</p> <p>Огляд живота.</p> <p>Клінічна топографія передньої черевної стінки.</p> <p>Проекція органів черевної порожнини на передню стінку живота.</p> <p>Поверхнева пальпація живота.</p> <p>Глибока методична ковзна пальпація живота за методом Образова–Стражеска, діагностичні можливості.</p>		О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-14	Лабораторно-інструментальні методи обстеження при патології стравоходу, шлунка, 12-палої кишки, тонких і товстих кишок	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p><u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою проведення багатомоментного дослідження шлункового вмісту та duodenального зондування; - методикою лабораторного дослідження шлункового вмісту; - методикою лабораторного дослідження жовчі; - навичками клінічної інтерпретації результатів лабораторного дослідження шлункового вмісту, жовчі, калу; - навичками інтерпретації результатів інтраструктуральної pH-метрії. <p>Фракційне дослідження шлункової секреції тонким зондом.</p> <p>Дуоденальне зондування.</p> <p>Дослідження калу.</p> <p>Іригоскопія.</p> <p>Езофагогастродуоденоскопія.</p> <p>Колоноскопія.</p> <p>Ректороманоскопія й ректоскопія.</p> <p>Ультразвукове дослідження органів черевної порожнини.</p> <p>Мультиспіральна комп’ютерна</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН7	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

		томографія й магніторезонансна томографія черевної порожнини.			
П-15	Обстеження гепатобіліарної системи і підшлункової залози. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією травної системи.	<p>Навчальні цілі заняття: Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методикою збирання анамнезу в хворих із захворюваннями печінки, жовчного міхура та підшлункової залози; - навичками виявлення під час огляду хворого симптомів захворювань печінки, жовчного міхура та підшлункової залози; - навичками перкусії печінки за М.Г.Курловим; - навичками пальпації печінки, жовчного міхура та підшлункової залози за методом В.П.Образцова–М.Д. Стражеска; - навичками визначення симптуму Пастернацького; - навичками перкусії й пальпації селезінки. <p>Особливості розпитування хворих з патологією печінки, жовчного міхура та підшлункової залози.</p> <p>Характеристика більового синдрому та його особливості.</p> <p>Диспепсичні явища, деталізація, діагностичне значення.</p> <p>Діагностичне значення свербіння шкіри.</p> <p>Діагностичне значення загального та детального огляду.</p> <p>Огляд живота, методика проведення, діагностичне значення.</p> <p>Перкусія печінки за М.Г. Курловим.</p> <p>Пальпація печінки, жовчного міхура та підшлункової залози за методом В.П. Образцова–М.Д. Стражеска.</p> <p>Діагностичне значення патологічних даних пальпації та перкусії печінки, пальпації жовчного міхура та підшлункової залози.</p> <p>Перкусія селезінки.</p> <p>Пальпація селезінки.</p> <p>На заключному етапі проводиться проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією травної системи.. Контроль засвоєння практичних навичок.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН7	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.	
Л-5	«Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів» - VI семестр (весняний)	Синдроми при патології органів дихання.	Дані розпитування та об'ективного обстеження хворого. Основні методи лабораторної та інструментальної діагностики.	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10	Проф. Дутка Р.Я.

Л-6	Синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.	Дані розпитування та об'єктивного обстеження хворого. Основні методи лабораторної та інструментальної діагностики.	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10	Проф. Дутка Р.Я.
Л-7	Синдроми при патології органів травлення.	Синдроми захворювань стравоходу, шлунка, тонких та товстих кишок. Синдром кишкової кольки. Синдром кровотечі з травного каналу (верхніх відділів та нижніх відділів). Синдром гострого живота. Можливості інструментального та лабораторного обстеження хворих. Основні ускладнення виразкової хвороби шлунка та 12-палої кишки. Синдроми жовтяниці (надпечінкової, печінкової, підпечінкової). Функціональні гіпербілрубінемії. Синдром порталової гіпертензії. Гепатолієнальний синдром. Синдром печінкової недостатності.	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10	Проф. Дутка Р.Я.
Л-8	Синдроми при патології сечовидільної системи.	Сечовий, нефротичний синдроми при захворюваннях нирок. Набряковий синдром та синдром артеріальної гіпертензії при захворюваннях нирок. Скарги хворих при ураженні нирок та результати фізичного обстеження хворих на гломеруло- та піелонефрит. Лабораторне дослідження сечі, аналіз та інтерпретація результатів загально клінічного аналізу сечі, дослідження сечі за Нечипоренком, Амбурже, Адісом-Каковським, Зимницьким. Можливості інструментальної діагностики патології нирок. Амілоїдоз нирок. Ниркова еклампсія. Синдроми ниркової недостатності та ниркової кольки. Результати біохімічного дослідження крові при патології нирок.	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10	
Л-9	Синдроми при патології ендокринної системи.	Визначення та сучасна класифікація цукрового діабету. Основні чинники ризику та механізми розвитку діабету I та II типів. Скарги, особливості огляду хворих та дані фізичного обстеження при діабеті I та II типів. Сучасна лабораторна діагностика цукрового діабету, діагностичне значення вмісту гліказильованого гемоглобіну та імунореактивного інсуліну. Найчастіші коматозні стани при цукровому діабеті (гіперкетонемічна, гіпоглікемічна коми), механізм розвитку, клінічні прояви, перша допомога. Основні етіологічні чинники ураження щитоподібної залози.	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10	Проф. Дутка Р.Я.

		Гіпертиреоїдний та гіпотиреоїдний синдроми при захворюваннях щитоподібної залози. Дифузний токсичний зоб. Основні скарги хворого, результати об'єктивного, лабораторного та інструментального обстежень. Поняття про тиреотоксичний криз. Основні клінічні прояви мікседеми, поняття про гіпотиреоїдну кому.		
Л-10	Синдроми при патології органів кровотворення і системної патології сполучної тканини.	<p>Визначення та сучасна класифікація анемій. Основні лабораторні критерії анемії. Основні клінічні прояви анемії.</p> <p>Визначення лейкозів та їх класифікація. Особливості кровотворення, картина крові та кісткового мозку при лейкозах.</p> <p>Основні скарги хворих на хронічний лейкоз, прояви інтоксикаційного, анемічного, геморагічного синдромів, ураження лімфатичної системи та внутрішніх органів. Гострий та хронічний лейкози. Основні лабораторні критерії хронічного мієлолейкозу та лімфолейкозу, інтерпретація результатів загальноклінічного аналізу крові.</p> <p>Спільні ознаки дифузних захворювань сполучної тканини.</p> <p>Найбільш характерні клінічні прояви і діагностичні критерії лабораторно-інструментальних досліджень при дифузних захворюваннях сполучної тканини</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10	Проф. Дутка Р.Я.
П-16	Синдроми наявності рідини (гідроторакс) і повітря (пневмоторакс) в плевральній порожнині, невідкладна допомога. Синдром наявності порожнини в легенях.	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного обстеження хворих з синдромами наявності рідини, повітря в плевральній порожнині та порожнини в легенях; - розпізнаванням синдромів синдроми наявності рідини в плевральній порожнині, пневмотораксу та порожнини в легенях; - інтерпретацією даних лабораторного дослідження харкотиння та плевральної рідини в тематичних хворих; - навичками розпізнавання наявності рідини, повітря в плевральній порожнині та порожнини в легенях на X-променеграмах. <p>Синдром наявності рідини в плевральній порожнині.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

		<ul style="list-style-type: none"> • Причини. • Діагностичне значення характеру плеврального випоту. • Скарги хворих. • Дані загального огляду та огляду грудної клітки. • Зміни перкуторного звуку. • Дані аускультації легень. • Покази, техніка і діагностичне значення плевральної пункциї. • Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень. <p>Синдром наявності повітря в плевральній порожнині.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Причини. • Скарги. • Дані загального огляду та огляду грудної клітки. • Зміни перкуторного звуку. • Дані аускультації легень. • Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень. • Невідкладна допомога у разі клапанного пневмотораксу. <p>Синдром наявності порожнини в легенях.</p> <p>Причини.</p> <p>Скарги.</p> <p>Дані загального огляду та огляду грудної клітки.</p> <p>Зміни перкуторного звуку (з урахуванням величини порожнини).</p> <p>Дані аускультації легень.</p> <p>Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p>	
П-17	<p>Синдроми ущільнення легеневої тканини, бронхіальної обструкції та підвищення повітряності легеневої тканини. Невідкладна допомога хворому з нападом бронхіальної астми.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного обстеження хворих із захворюваннями системи органів дихання; - розпізнаванням синдромів ущільнення легеневої тканини, порушення бронхіальної прохідності та підвищення повітряності легеневої тканини. <p>Синдром ущільнення легеневої тканини.</p> <p>Захворювання, за наявності яких спостерігається синдром ущільнення легеневої тканини.</p> <p>Скарги хворих.</p> <p>Дані загального та детального огляду.</p>	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27</p> <p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко</p>

		<p>Зміни перкуторного звуку. Дані аускультації легень. Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p> <p>Синдром бронхіальної обструкції. Захворювання, за наявності яких діагностується синдром бронхіальної обструкції. Скарги хворих. Дані загального та детального огляду. Зміни перкуторного звуку. Аускультивні дані. Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p> <p>Синдром підвищеної повітряності легень. Захворювання, при яких спостерігається синдром підвищеної повітряності легень. Скарги хворих. Дані загального та детального огляду. Зміни перкуторного звуку. Дані аускультації легень. Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p>		O.З., доц. Дроник I.C., ас. Рогуля C.C.
P-18	Синдроми компресійного ателектазу, обтураційного ателектазу та легеневої недостатності. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів дихальної системи.	<p>Навчальні цілі заняття: Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного обстеження хворих з синдромами компресійного та обтураційного ателектазу; - навичками розпізнавання синдромів компресійного та обтураційного ателектазу, легеневої недостатності; - інтерпретацією даних лабораторного дослідження харкотиння та плевральної рідини у тематичних хворих. <p>Синдром компресійного ателектазу. Причини виникнення. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду грудної клітки. Зміни перкуторного звуку. Дані аускультації легень. Дані лабораторно-інструментальних методів дослідження.</p> <p>Синдром обтураційного ателектазу. Причини виникнення. Скарги хворих. Дані загального огляду та огляду грудної клітки. Зміни перкуторного звуку, обумовлені обтураційним ателектазом. Дані аускультації легень.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник I.C., ас. Рогуля C.C.

		<p>Дані лабораторно-інструментальних методів досліджень.</p> <p>Синдром легеневої недостатності. Причини і механізм розвитку. Особливості анамнезу хворих. Клінічна симптоматика легеневої недостатності. Лабораторно-інструментальні методи обстеження та їх діагностичне значення. Лабораторні дослідження. Методи функціональної діагностики недостатності зовнішнього дихання. На заключному етапі проводиться проміжний контроль засвоєння знань з синдромів дихальної системи.</p>	
П-19	Симптоми та синдроми при стенокардії та інфаркті міокарда.	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами ішемічної хвороби серця; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з ішемічною хворобою серця; - навичками ЕКГ-діагностики інфаркту міокарда; - навичками невідкладних медичних заходів у разі загрозливих для життя ускладнень ІХС (гостра серцево-судинна недостатність, напад серцевої астми, набряк легень, раптова коронарна смерть). <p>Поняття про атеросклероз та ішемічну хворобу серця. Визначення поняття «ішемічна хвороба серця» (ІХС). Основні патогенетичні механізми та фактори ризику ІХС. Сучасна класифікація ІХС. Чинники ризику. Клінічні форми ІХС. Стенокардія. Клінічні варіанти стенокардії. Функціональні класи стенокардії за Канадською класифікацією. Невідкладна допомога хворому з нападом стенокардії. Інфаркт міокарда. Клінічні форми гострого інфаркту міокарда. Стадії гострого інфаркту міокарда. Основні клінічні прояви гострого інфаркту міокарда. Діагностичне значення лабораторних досліджень. Електрокардіографічні ознаки</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27 Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

		<p>інфаркту міокарда. Можливі ускладнення. Невідкладна допомога у разі виникнення інфаркту міокарда. Основні принципи догляду за хворим з гострим інфарктом міокарда. Постінфарктний кардіосклероз. Раптова коронарна смерть. Основні реанімаційні заходи.</p>		
П-20	Основні симптоми та синдроми при гіпертонічній хворобі та симптоматичних артеріальних гіпертензіях. Гіпертонічні кризи. Невідкладна допомога.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами артеріальної гіпертензії; - навичками оцінки рівня артеріального тиску за сучасними критеріями ВООЗ; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з артеріальною гіпертензією; - навичками ЕКГ-діагностики гіпертрофії міокарда лівого шлуночка серця; - навичками невідкладних медичних заходів у разі високого артеріального тиску. <p>Гемодинамічні чинники, які визначають величину артеріального тиску. Визначення ВООЗ/МТГ для артеріальної гіпертензії, ессенціальної гіпертензії (гіпертонічної хвороби) та симптоматичної гіпертензії. Основні причини. Головні ланки патогенезу. Класифікація гіпертонічної хвороби за рівнем артеріального тиску та за ураженням органів-мішеней. Основні клінічні прояви гіпертонічної хвороби. Клінічна картина гіпертонічного кризу. Лабораторно-інструментальні методи обстеження. Уявлення про симптоматичні артеріальні гіпертензії. Ускладнені та неускладнені гіпертонічні кризи. Принципи невідкладної допомоги.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-21	Мітральні вади серця: симптоми та синдроми на підставі клінічних та інструментальних методів обстеження. Вади тристулкового	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> <u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного обстеження хворих з синдромами мітральних та трикуспідальних вад серця; - інтерпретацією даних 	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б.,

	клапана.	<p>лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з вадами мітрального та трикуспідального клапанів серця.</p> <p>Синдром недостатності мітрального клапана.</p> <p>Причини виникнення.</p> <p>Розлади гемодинаміки.</p> <p>Скарги хворих.</p> <p>Дані загального огляду та огляду ділянки серця та великих судин.</p> <p>Дані перкусії границь серця.</p> <p>Дані аускультації серця.</p> <p>Дані лабораторно-інструментальних методів дослідження.</p> <p>Синдром стенозу лівого атровентрикулярного отвору.</p> <p>Причини виникнення.</p> <p>Порушення гемодинаміки.</p> <p>Скарги хворих.</p> <p>Дані загального огляду та огляду ділянки серця та великих судин.</p> <p>Дані пальпації ділянки серця.</p> <p>Дані перкусії границь серця.</p> <p>Дані аускультації серця.</p> <p>Дані лабораторно-інструментальних методів обстеження.</p> <p>Синдром недостатності тристулкового клапана.</p> <p>Причини виникнення.</p> <p>Порушення гемодинаміки.</p> <p>Скарги хворих.</p> <p>Дані загального огляду та огляду ділянки серця й великих судин.</p> <p>Дані пальпації ділянки серця.</p> <p>Дані перкусії границь серця.</p> <p>Дані аускультації серця.</p> <p>Дані лабораторно-інструментальних методів обстеження.</p> <p>Синдром стенозу правого атровентрикулярного отвору.</p> <p>Причини виникнення.</p> <p>Порушення гемодинаміки.</p> <p>Скарги хворих.</p> <p>Дані загального огляду та огляду ділянки серця й великих судин.</p> <p>Дані пальпації ділянки серця.</p> <p>Дані перкусії границь серця.</p> <p>Дані аускультації серця.</p> <p>Дані лабораторно-інструментальних методів обстеження.</p>	<p>ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27</p> <p>доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>
П-22	Аортальні вади серця: основні симптоми та синдроми на підставі клінічних та інструментальних методів обстеження.	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами аортальних вад серця; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних 	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7</p> <p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б.,</p>

		<p>методів обстеження хворих з аортальними вадами серця.</p> <p>Синдром недостатності клапанів аорти.</p> <p>Причини.</p> <p>Розлади гемодинаміки.</p> <p>Скарги хворих.</p> <p>Дані загального огляду та огляду ділянки серця й великих судин.</p> <p>Дані перкусії границь серця.</p> <p>Дані аускультації серця.</p> <p>Дані інструментальних методів дослідження (ЕКГ, ФКГ, Ехо-КГ, X-променеві методи обстеження).</p> <p>Синдром стенозу устя аорти.</p> <p>Порушення гемодинаміки.</p> <p>Скарги хворих.</p> <p>Дані загального огляду та огляду ділянки серця й великих судин.</p> <p>Дані пальпації ділянки серця.</p> <p>Дані перкусії границь серця.</p> <p>Дані аускультації серця.</p> <p>Дані інструментальних методів обстеження (ЕКГ, ФКГ, Ехо-КГ, X-променеві методи обстеження).</p>	<p>ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27</p>	<p>доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>
П-23		<p>Синдром серцевої недостатності.</p> <p>Синдром гострой та хроничної судинної недостатності.</p> <p>Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів серцево-судинної системи.</p> <p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами серцевої та судинної недостатності; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з синдромами серцевої та судинної недостатності; - навичками ЕКГ-діагностики гіпертрофії міокарда лівого шлуночка серця; - навичками невідкладних медичних заходів у разі серцевої та судинної недостатності. <p>Головні ланки патогенезу серцевої недостатності.</p> <p>Симптоматика серцевої недостатності.</p> <p>Сучасна класифікація форм недостатності кровообігу.</p> <p>Уявлення про гостру судинну недостатність (зомління, колапс).</p> <p>Поняття про гостру серцеву недостатність.</p> <p>Класифікація хроничної недостатності кровообігу за М.Д. Стражеском та В.Х. Василенком та за NYHA.</p> <p>Невідкладна допомога у разі гострої лівошлуночкової та правошлуночкової недостатності, у</p>	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>разі зомління, колапсу.</p> <p>На заключному етапі проводиться проміжний контроль засвоєння знань з синдромів серцево-судинної системи.</p>		
П-24	<p>Симптоми та синдроми при захворюваннях стравоходу, шлунка, 12-палої кишки, тонких та товстих кишок.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p><u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами захворювань стравоходу, шлунка і 12-палої кишок; - навичками розпізнавання симптомів найчастіших захворювань стравоходу, шлунка і 12-палої кишок та групування їх у відповідні синдроми; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією; - навичками невідкладних медичних заходів у разі гострого болю в животі, шлункової та кишкової кровотечі; - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами захворювань тонких і товстих кишок; - навичками розпізнавання симптомів найчастіших захворювань кишок та групування їх у відповідні синдроми; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією. <p>Синдроми захворювань стравоходу. Основні причини. Синдром порушення проходження їжі по стравоходу. Синдром зяяння кардії шлунка. Ахалазія стравоходу. Рак стравоходу. Синдроми захворювань шлунка. Основні причини. Синдром підвищеної секреторної функції шлунка. Синдром секреторної шлункової недостатності. Синдром порушення моторної функції шлунка. Синдром порушення евакуації. Синдром пришвидшеної евакуації. Синдром сповільненої евакуації. Синдром порушення перистоли (тонусу) шлунка. Синдром гіпертонії шлунка, Синдром гіпотонії шлунка.</p>	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Основні клінічні синдроми ураження кишок.</p> <p>Синдром проносу.</p> <p>Синдром закрепу.</p> <p>Синдром кишкової диспесії.</p> <p>Синдром кишкової кольки.</p> <p>Синдром гострої кишкової непрохідності.</p> <p>Синдром ураження тонкої кишки.</p> <p>Синдром ураження товстої кишки.</p> <p>Синдром подразненої товстої кишки.</p> <p>Синдром гострого живота.</p> <p>Синдром кишкової кровотечі.</p>		
П-25	Симптоми та синдроми при захворюваннях печінки.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i></p> <p><u>Оволодіти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами захворювань печінки; - навичками розпізнавання симптомів захворювань й групування їх у відповідні синдроми; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією; - навичками самостійного клінічного обстеження хворих на гепатити, цирози печінки. <p>Синдроми жовтяниці.</p> <p>Синдром надпечінкової жовтяниці.</p> <p>Особливості клінічної картини.</p> <p>Дані лабораторного дослідження крові, сечі та калу.</p> <p>Синдром печінкової жовтяниці.</p> <p>Особливості клінічної картини.</p> <p>Дані лабораторного дослідження крові, сечі та калу.</p> <p>Синдром підпечінкової жовтяниці.</p> <p>Особливості клінічної картини.</p> <p>Дані лабораторного дослідження крові, сечі та калу.</p> <p>Функціональні гіперблірубінемії.</p> <p>Синдром порталової гіпертензії.</p> <p>Причини пресинусоїдальної (передпечінкової), синусоїдальної (печінкової) і постсинусоїдальної (підпечінкової) порталічних гіпертензій.</p> <p>Гепатолієнальний синдром.</p> <p>Синдром печінкової недостатності.</p> <p>Печінкова кома.</p> <p>Біохімічні синдроми цитолізу, холестазу, запалення та шунтування печінки.</p> <p>Основні принципи невідкладної допомоги.</p> <p>Уявлення про лапароцентез та покази</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

		для його проведення.		
П-26	Симптоми та синдроми при захворюваннях жовчного міхура та підшлункової залози.	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами захворювань жовчного міхура й жовчних шляхів, підшлункової залози; - навичками розпізнавання симптомів захворювань жовчного міхура й жовчних шляхів, підшлункової залози та групування їх у відповідні синдроми; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією. <p>Синдром підпечінкової жовтяниці. Особливості клінічної картини. Дані лабораторного дослідження крові, сечі та калу. Лабораторна діагностика та результати дуоденального зондування. Інструментальні методи дослідження. Панкреатити. Уявлення про гострий панкреатит. Принципи невідкладної медичної допомоги. Хронічний панкреатит. Основні етіологічні фактори. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-27	Основні симптоми та синдроми при захворюваннях нирок. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів травної і сечовидільної систем.	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами патології органів сечовиділення; інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих із захворюваннями сечовидільної системи; навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології. <p>Основні клінічні синдроми патології органів сечовиділення. Сечовий синдром. Набряковий синдром. Нирковий гіпертензивний синдром. Ниркова еклампсія. Гостра ниркова недостатність.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С.,

		<p>Хронічна ниркова недостатність. Класифікація. Уремічна кома. Синдром ниркової кольки. Нефритичний синдром. Основні клінічні симптоми і синдроми при гломерулонефриті. Особливості сечового синдрому при гломерулонефриті. Нефротичний синдром. Основні причини виникнення. Клінічна картина. Лабораторні методи обстеження. Ниркова колька. Гіпертонічний криз. Напад серцевої астми і набряк легень. Ниркова еклампсія. Поняття про гемодіаліз.</p>		ас. Рогуля С.С.
П-28	Обстеження пацієнтів з патологією ендокринної системи. Синдроми при захворюваннях щитоподібної залози.	<p>Навчальні цілі заняття: Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з синдромами патології щитоподібної залози; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з захворюваннями щитоподібної залози; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології. <p>Синдром тиреотоксикозу. Клінічні прояви. Дані лабораторно-інструментальних методів обстеження. Тиреотоксичний криз: клініка, принципи невідкладної допомоги. Синдром гіпотиреозу. Клінічні прояви. Діагностичне значення лабораторно-інструментальних методів обстеження. Ендемічний зоб.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-29	Симптоми та синдроми при захворюваннях інших залоз внутрішньої секреції. Цукровий діабет. Невідкладна допомога у разі діабетичної та гіпоглікемічної ком.	<p>Навчальні цілі заняття: Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами патології ендокринної системи; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з захворюваннями ендокринної системи; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології. 	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М.,

		<p>Синдром цукрового діабету. Поняття про етіологію та чинники ризику. Основні клінічні прояви. Перебіг захворювання та можливі ускладнення. Діабетичні ангіопатії. Діабетична кома. Принципи невідкладної допомоги. Гіпоглікемічна кома. Принципи невідкладної допомоги. Методи діагностики цукрового діабету та його ускладнень. Синдром недостатності надниркових залоз. Гостра надниркова недостатність: клініка, основні принципи невідкладної допомоги. Хронічна надниркова недостатність: клініка, основні принципи лікування. Лабораторно-інструментальний дослідження при наднирковій недостатності.</p>		доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-30	Обстеження кровотворної системи. Загальний аналіз крові.	<p>Навчальні цілі заняття: <u>Оволодіти:</u> - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з патологією кровотворної системи; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології.</p> <p>Обстеження кровотворної системи. Розпитування. Огляд. Пальпація лімфатичних вузлів. Пальпація селезінки Перкусія. Аускультація. Інструментальний та лабораторні методи дослідження Пункція кровотворних органів. Загальний аналіз крові.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

П-31	<p>Симптоми та синдроми при анеміях, гемобластозах. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів ендокринної та кровотворної систем.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з анеміями та гемобластозами; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології. <p>Анемії.</p> <p>Визначення та сучасна класифікація анемій за патогенезом і колірним показником.</p> <p>Основні лабораторні критерії.</p> <p>Основні клінічні симптоми.</p> <p>Клінічні особливості різних видів анемій.</p> <p>Анемії внаслідок крововтрат.</p> <p>Залізодефіцитні анемії.</p> <p>B_{12}-фолієводефіцитна анемія.</p> <p>Гемолітичні анемії.</p> <p>Гемобластози.</p> <p>Класифікація гемобластозів.</p> <p>Гострі лейкози.</p> <p>Хронічні лейкози.</p> <p>Хронічний мієлолейкоз.</p> <p>Хронічний лімфолейкоз.</p> <p>Лімфогранулематоз (хвороба Годжкіна). Негоджкінські лімфоми.</p> <p>Еритремія (хвороба Вакеза).</p> <p>Мієломна хвороба (хвороба Рустицького-Калера).</p>	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>
П-32	<p>Методи обстеження пацієнтів з патологією сполучної тканини. Синдроми ураження сполучної тканини. Курація хворих. Написання історії хвороби.</p>	<p>Навчальні цілі заняття:</p> <p>Оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками самостійного клінічного обстеження хворих з основними синдромами дифузних захворювань сполучної тканини; - інтерпретацією даних лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з даною патологією; - навичками розпізнавання симптомів та синдромів даної патології. <p>Спільні ознаки дифузних захворювань сполучної тканини.</p> <p>Перелік захворювань, які відносяться до групи дифузних захворювань сполучної тканини.</p> <p>Розпитування, огляд, пальпація.</p> <p>Клініка і діагностика хронічної ревматичної хвороби серця.</p> <p>Ревматичний поліартрит.</p>	<p>ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27</p>	<p>Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.</p>

		<p>Ураження серця при ревматизмі. Інші клінічні форми ревматизму. Лабораторна діагностика ревматизму і ступені активності процесу. Діагностичні критерії хронічної ревматичної хвороби серця за Киселем-Джонсом-Нестеровим. Найбільш характерні клінічні прояви і діагностичні критерії лабораторно-інструментальних досліджень при дифузних захворюваннях сполучної тканини. Ревматоїдний артрит. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики. Системний червоний вовчак. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики. Системна склеродермія. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики. Дерматоміозит. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики. Остеоартроз. Клінічна картина. Лабораторно-інструментальні методи діагностики.</p>		
П-33	Захист історії хвороби.	<p><i>Навчальні цілі заняття:</i> Захист історій хвороби. На заключному етапі проводиться підведення підсумків практичного заняття. Аналіз результатів захисту історій хвороби.</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
	Підсумкове заняття з методів обстеження.	Контроль практичних навичок. На заключному етапі проводиться підведення підсумків практичного заняття. Аналіз результатів	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич

П-34		виконання практичних навичок.	ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
П-35	Диференційований залік.	Тест-контроль теоретичної підготовки. Аналіз результатів лабораторно-інструментальних досліджень. На заключному етапі проводиться підведення підсумків практичного заняття. Аналіз результатів теоретичної підготовки та вмінь інтерпретувати результати лабораторно-інструментальних досліджень.	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

«Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб»

СРС-1	Підготовка до практичних занять	Теоретична та опрацювання методів об'єктивного обстеження хворого	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М.
-------	---------------------------------	---	--	---

				М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
СРС-2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять	Ознайомлення студентів з Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життедіяльності та здоров'я, доказової реабілітації, забезпечення прав людини в психіатрії. Інструментальні методи дослідження дихальної системи: Х-променеві методи дослідження органів грудної клітки; комп'ютерна томографія органів грудної клітки; спірометрія, спірографія, пневмотахометрія; піکфлоуметрія; бронхоскопія та бронхографія.	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
СРС-3	Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи	Сфігмографія Осцилографія Тахоосцилографія Реографія Ультрасонографія судин Флебографія Капілярoscопія Ехокардіографія Голтерівське моніторування Томографія Фазо-Х-променекардіографія Електрокімографія Ангіокардіографія Зондування (катетеризація) серця Радіонуклідна ангіокардіографія Рідіонуклідна венутрикулографія Сцинтиграфія міокарда	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
СРС-4	Інструментальні методи дослідження	Багатомоментне дослідження шлункового вмісту	ПРН1 ПРН2	Проф. Дутка Р.Я.,

	травної системи	Дуоденальне зондування Копрологічне дослідження калу Езофагогастродуоденоскопія з інтраабдомінальною pH-метрією Колоноскопія Ректоромонаскопія УЗ-обстеження органів черевної порожнини Мультиспіральна комп'ютерна томографія черевної порожнини	ПРН3 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
CPC-4	Оволодіння умінням аналізувати:	результати дослідження функції зовнішнього дихання	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
CPC-5	Оволодіння умінням аналізувати:	дані електрокардіографічного обстеження та ЕхоКардіографії	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М.,

				доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
CPC-6	Курація хворих	Написання історії хвороби (анамнестична частина)	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.

«Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів»

			ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
CPC-7	Передаудиторна теоретична підготовка до практичних занять	За планом практичних занять		

СРС-8	Інструментальні та лабораторні методи дослідження шлунково-кишкового тракту	<p>Результати дослідження шлункового вмісту та дуоденального зондування</p> <p>Х-променеве дослідження</p> <p>Езофагогастродуоденоскопія</p> <p>Ректороманоскопія</p> <p>Ілеоколоноскопія</p> <p>Мультиспіральна комп'ютерна томографія черевної порожнини</p> <p>Лапароскопія</p> <p>Сplenопортографія</p> <p>Целіакографія</p> <p>Ендоскопічна ретроградна холангіопанкреатографія</p> <p>Еластографія печінки</p> <p>УЗД органів черевної порожнини</p>	ПРН1 ПРН2 ПРН3 ПРН4 ПРН5 ПРН6 ПРН7 ПРН8 ПРН10 ПРН14 ПРН21 ПРН24 ПРН25 ПРН27	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
СРС-9	Опрацювання тем, які не викладаються на практичних заняттях:	Інструментальні методи обстеження в кардіології	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
СРС-10	-«-	Клініко-лабораторна діагностика гемобластозів. Лімфома Годжкіна (лімфогранулематоз) і негоджкінські лімфоми.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Іvasівка Р.С.,

				доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
СРС-11	-«-	Геморагічні синдроми та патологія системи згортання крові. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6 ПРН-7 ПРН-8 ПРН-9	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
СРС-12	-«-	Симптоми та синдроми при захворюваннях інших залоз внутрішньої секреції.	ПРН-1 ПРН-2 ПРН -3 ПРН -4 ПРН -5 ПРН -6 ПРН -7 ПРН -8 ПРН -9	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
СРС-13	-«-	Діагностика дифузних захворювань сполучної тканини (системний червоний вовчак, системна	ПРН -1 ПРН -2 ПРН -3	Проф. Дутка Р.Я., проф.

		склеродермія, дерматоміозит).	ПРН -4 ПРН -5 ПРН -6 ПРН -7 ПРН -8 ПРН -9	Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
CPC-14	-«-	Особливості розпитування і обстеження хворих на кропив'янку, ангіоневротичний набряк, геморагічний васкуліт. Анафілактичний шок, принципи реанімації.	ПРН -1 ПРН -2 ПРН -3 ПРН -4 ПРН -5 ПРН -6 ПРН -7 ПРН -8 ПРН -9	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
CPC-15	Курація хворого	Написання історії хвороби	ПРН -1 ПРН -2 ПРН -3 ПРН -4 ПРН -5 ПРН -6 ПРН -7 ПРН -8 ПРН -9	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз

				O.B., ас. Кривко О.Ю., ас. Діденко О.З., доц. Дроник I.C., ас. Рогуля С.С.
СРС-16	Індивідуальна робота:	Проведення досліджень функції зовнішнього дихання у показових хворих, обробка отриманих даних та доповідь на занятті	ПРН -1 ПРН -2 ПРН -3 ПРН -4 ПРН -5 ПРН -6 ПРН -7 ПРН -8 ПРН -9	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник I.C., ас. Рогуля С.С.
СРС-17	-<<-	Реєстрація ЕКГ, участь у проведенні інструментальних досліджень у показових хворих з обробкою даних та доповіддю на занятті	ПРН -1 ПРН -2 ПРН -3 ПРН -4	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник I.C., ас. Рогуля С.С.

СРС-18	Проведення обстеження показового хворого	Підготовка огляду наукової літератури щодо досліджуваного випадку	ПРН -1 ПРН -2 ПРН -3 ПРН -4	Проф. Дутка Р.Я., проф. Базилевич А.Я., доц. Новосад А.Б., доц. Ющик Л. В., доц. Матушак О.М., доц. Івасівка Р.С., доц. Буфан М. М., доц. Бевз О.В., ас. Діденко О.З., доц. Дроник І.С., ас. Рогуля С.С.
--------	--	---	--------------------------------------	--

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

Основні завдання внутрішньої медицини. Правила розпитування та огляду хворого.

1. Українська та львівська школи терапевтів: внесок відомих вітчизняних клініцистів В.П. Образцова, Т.Г. Яновського, М.Д. Стражеска, В.М. Іванова, В.Х. Василенка, М.М. Губергріца, Мар'яна Панчишина, Євгена Озаркевича, Степана Мартиніва, Юліяна Децика, Сильвестра Дрималика у розвиток клінічної медицини.
2. Методологічні принципи діагностики внутрішніх захворювань.
3. Основні методи діагностики внутрішніх хвороб.
4. Схема розпитування обстежуваного. Основні структурні частини анамнезу.
5. Основні скарги хворого та їх деталізація.
6. Послідовність збирання анамнезу хвороби.
7. Складові частини анамнезу життя.
8. Послідовність проведення загального огляду хворого.
9. Типи будови тіла та основні їх критерії.
10. Правила проведення огляду голови та шиї.
11. Послідовність проведення огляду тулуба та кінцівок.

Фізичні та лабораторно-інструментальні методи дослідження стану дихальної системи.

1. Статичний огляд грудної клітки, діагностичне значення основних симптомів.
2. Динамічний огляд грудної клітки, діагностичне значення основних симптомів.
3. Діагностичне значення пальпації грудної клітки.
4. Основні перкуторні звуки та механізм їх утворення.
5. Топографічні параметри легень в нормі та при патології.
6. Аускультація легень – визначення основних дихальних шумів, їх якісних та кількісних змін.
7. Аускультація легень – визначення побічних дихальних шумів, їх класифікація, алгоритм характеристики аускультивної картини легень.
8. Механізми утворення та різновиди хрипів, їх діагностичне значення.

9. Основні причини утворення крепітації та шуму тертя плеври. Їх діагностичне значення та способи диференціювання.
10. Діагностичне значення бронхофонії.
11. Загальний аналіз харкотиння, діагностичне значення.
12. Діагностичні відмінності ексудату і трансудату.

Фізичні методи дослідження серцево-судинної системи.

1. Огляд передсерцевої ділянки, діагностичне значення основних симптомів.
2. Основні властивості пульсу, правила та послідовність їх визначення.
3. Пальпаторне дослідження передсерцевої ділянки, визначення клінічного значення знайдених симптомів.
4. Діагностичне значення зміщення меж відносної серцевої тупості.
5. Абсолютна серцева тупість, зміщення її меж внаслідок серцевих та позасерцевих причин.
6. Діагностичне значення зміщення меж ширини судинного пучка.
7. Серцеві тони, механізм їх утворення та зміни за силою та тембром.
8. Розщеплення та роздвоєння серцевих тонів, поняття про акцент II тону.
9. Додаткові серцеві тони – ритм перепілки та ритм галопу.
10. Серцеві шуми: класифікація та умови виникнення.
11. Серцеві шуми: їх характеристика, відмінності між органічними та функціональними шумами.
12. Діастолічні функціональні шуми (Флінта, Грехема-Стілла, Кумбса): умови виникнення та діагностичне значення.

Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи.

1. Правила аналізу ЕКГ. Підрахунок ЧСС та визначення положення електричної осі серця.
2. ЕКГ-ознаки порушень автоматизму.
3. ЕКГ-ознаки порушень збудливості. Диференціація основних видів екстрасистол.
4. ЕКГ-ознаки порушень провідності. Класифікація порушень провідності.
5. ЕКГ-ознаки фібриляції та тріпотіння передсердь. Механізми їх виникнення.
6. Синдром WPW.
7. Синдром Фредеріка.
8. Покази до проведення та правила виконання електроімпульсної терапії.
9. Основні ехокардіографічні параметри серця, причини їх змін при патології.

Основні методи дослідження органів травної системи та нирок.

1. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією травного тракту.
2. Особливості збирання анамнезу захворювання та життя у скарг хворого із патологією травного тракту.
3. Зміни зовнішнього вигляду хворого при патології травного тракту.
4. Послідовність проведення огляду живота, визначення основних симптомів.
5. Поверхнева пальпація живота, діагностичне значення.
6. Теоретичні засади та принципи глибокої методичної ковзної пальпації живота за методом Образцова-Стражеска.
7. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією гепато-біліарної системи.
8. Особливості збирання анамнезу захворювання та життя скарг хворого із патологією гепато-біліарної системи.
9. Зміни зовнішнього вигляду хворого при патології гепато-біліарної системи.
10. Діагностичне значення пальпації печінки.
11. Діагностичне значення наявності рідини у черевній порожнині.
12. Перкусія печінки за методом Курлова, діагностичне значення.
13. Перкуторне визначення меж селезінки. Діагностичне значення.
14. pH метрія шлунка, діагностичне значення.
15. Дуоденальне зондування, методика проведення. діагностичне значення.

16. Копрологічне дослідження, діагностичне значення. Поняття про стеаторею, креаторею, амілорею.
17. Аналіз калу на приховану кров, методика забору, діагностичне значення.
18. Визначення еластази 1, діагностичне значення.
19. Послідовність збирання та деталізація скарг хворого із патологією сечовидільної системи. Особливості збирання анамнезу захворювання та життя.
20. Зміни зовнішнього вигляду хворого при різній патології сечовидільної системи.
21. Печінкові маркери синдрому цитолізу, холестазу.
22. Діагностичне значення визначення симптому Пастернацького.
23. Загальний аналіз сечі та інтерпретація його результатів.
24. Проба сечі за Зимницьким, діагностичне значення.
25. Діагностичне значення аналізу сечі за Нечипоренком.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях органів дихання.

1. Синдром ущільнення легеневої тканини: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
2. Синдром підвищення повітряності легень: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
3. Синдром накопичення рідини в плевральній порожнині: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
4. Синдром накопичення повітря в плевральній порожнині: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
5. Синдром бронхіальної обструкції: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
6. Синдром обураційного ателектазу: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
7. Синдром компресійного ателектазу: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
8. Синдром наявності порожнини в легенях: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
9. Синдром дихальної недостатності: механізм розвитку, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
10. Бронхіальна астма: класифікація, основні клінічні прояви, діагностика.
11. Емфізема легень: симптоматика, діагностика.
12. Крупозна пневмонія: класифікація, основні клінічні прояви, діагностика.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.

1. Синдром болю в серці: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
2. Синдром серцевої недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
3. Синдром лівошлуночкової серцевої недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
4. Синдром правошлуночкової серцевої недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
5. Синдром судинної недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
6. Синдром гіпертензії малого кола кровообігу: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
7. Синдром артеріальної гіпертензії: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики. Поняття про гіпертонічну хворобу (ессенціальну гіпертензію) та симптоматичні гіпертензії.
8. Мітralльні вади серця: основні клінічні прояви, діагностика.
9. Аортальні вади серця: основні клінічні прояви, діагностика.
10. Ішемічна хвороба серця: основні клінічні прояви та діагностика стенокардії.

11. Ішемічна хвороба серця: основні клінічні прояви та діагностика гострого інфаркту міокарда.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях травної системи.

1. Диспесичний синдром: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
2. Дисфагічний синдром: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
3. Типи дискінезії жовчовивідних шляхів: основні клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
4. Синдром порталової гіпертензії: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
5. Синдром жовтяници (надпечінкової, печінкової, під печінкової): етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
6. Синдром кровотечі з травного каналу: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
7. Виразкова хвороба шлунка та 12-палої кишки: класифікація, основні клінічні прояви, діагностика.
8. Синдром хронічного холециститу та холангіту: класифікація, основні клінічні прояви, діагностика.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях сечовидільної системи

1. Нефротичний синдром: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики. Амілоїдоз нирок.
2. Нефритичний синдром.
3. Сечовий синдром при циститах, піелітах, пієлонефритах, гломерулонефритах, туберкульозі нирок, сечокам'яній хворобі.
4. Синдром ниркової еклампсії: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики. Невідкладна допомога.
5. Синдром гострої ниркової недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
6. Синдром хронічної ниркової недостатності: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.

Основні симптоми та синдроми при захворюваннях системи крові, ендокринної системи. Патологія сполучної тканини.

Інтерпретація результатів лабораторних методів обстеження.

1. Анемічний синдром: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
2. Гіперпластичний синдром при хворобах органів кровотворення: етіологія, патогенез, клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
3. Геморагічні синдроми: класифікація, патогенез, клінічні та лабораторні методи діагностики.
4. Анемії: класифікація, основні синдроми.
5. Залізодефіцитна анемія: патогенез, клінічні прояви, лабораторні критерії.
6. В₁₂-фолієводефіцитна анемія: патогенез, клінічні прояви, лабораторні критерії.
7. Гемолітична анемія: класифікація, основні синдроми, лабораторні критерії.
8. Визначення лейкозів та їх класифікація.
9. Основні лабораторні критерії хронічного мієлолейкозу та лімфолейкозу, інтерпретація результатів загального аналізу крові.
10. Хронічні лейкози: основні синдроми, картина крові.
11. Гіпертиреоїдний синдром: основні причини, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
12. Гіпотиреоїдний синдром: основні причини, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи діагностики.
13. Цукровий діабет: класифікація, основні симптоми та синдроми, лабораторна діагностика.

14. Спільні ознаки дифузних захворювань сполучної тканини.
15. Клініка і діагностика хронічної ревматичної хвороби серця.
16. Ревматоїдний артрит: клінічна картина, лабораторно-інструментальні методи діагностики.
17. Найбільш характерні клінічні прояви і діагностичні критерії лабораторно-інструментальних досліджень при дифузних захворюваннях сполучної тканини (системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматоміозит).
18. Остеоартроз клінічна картина, лабораторно-інструментальні методи діагностики.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК
для диференційованого заліку з пропедевтики внутрішньої медицини
для студентів ІІІ курсу медичного факультету

1. Провести розпитування хворого. Зробити висновок щодо отриманих анамнестичних даних.
2. Провести розпитування хворого з патологією легень. Визначити основні симптоми.
3. Провести розпитування хворого з патологією серцево-судинної системи. Визначити основні симптоми.
4. Провести розпитування хворого з патологією травного тракту. Визначити основні симптоми.
5. Провести загальний огляд показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
6. Провести огляд голови та шиї показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
7. Провести огляд тулуба та кінцівок показового хворого. Визначити клінічне значення симптомів.
8. Провести статичний огляд грудної клітки хворого з бронхолегеновою патологією, оцінити отримані дані.
9. Провести динамічний огляд грудної клітки хворого з бронхолегеновою патологією, оцінити отримані дані.
10. Провести огляд передсерцевої ділянки, визначити клінічне значення симптомів.
11. Провести огляд живота, визначити клінічне значення симптомів.
12. Провести пальпаторне дослідження грудної клітки, визначити клінічне значення симптомів.
13. Провести пальпаторне дослідження лімфатичних вузлів, оцінити результати.
14. Провести пальпаторне дослідження щитоподібної залози, оцінити отримані дані.
15. Провести пальпаторне дослідження пульсу, визначити клінічне значення симптомів.
16. Провести пальпаторне дослідження передсерцевої ділянки, визначити клінічне значення симптомів.
17. Провести поверхневу пальпацію живота, визначити клінічне значення симптомів.
18. Провести пальпаторне дослідження сигмоподібної кишки, визначити клінічне значення симптомів.
19. Провести пальпаторне дослідження сліпої кишки, визначити клінічне значення симптомів.
20. Провести пальпаторне дослідження поперечної ободової кишки, визначити клінічне значення симптомів.
21. Провести пальпаторне дослідження печінки, визначити клінічне значення симптомів.
22. Провести пальпаторне дослідження селезінки, визначити діагностичне значення симптомів.
23. Провести пальпаторне і перкуторне дослідження нирок, визначити діагностичне значення симптомів.
24. Визначити нижню межу шлунка, оцінити отримані дані.
25. Визначити наявність рідини в черевній порожнині, дати клінічну оцінку.
26. Провести вимірювання артеріального тиску на верхніх кінцівках, оцінити отримані дані.
27. Провести вимірювання артеріального тиску на нижніх кінцівках, оцінити отримані дані.
28. Провести порівняльну перкусію легень і визначити клінічне значення симптомів.
29. Провести топографічну перкусію легень і визначити діагностичне значення симптомів.
30. Визначити активну рухомість нижнього краю легень, оцінити діагностичне значення симптомів.
31. Провести перкуторне дослідження серця, визначити межі відносної тупості серця, дати клінічну оцінку.
32. Провести перкуторне дослідження серця, визначити межі абсолютної тупості серця, дати клінічну оцінку.
33. Методом перкусії визначити ширину судинного пучка, оцінити отримані дані.
34. Методом перкусії визначити конфігурацію серця, оцінити отримані дані.
35. Методом перкусії визначити межі печінки, оцінити діагностичне значення симптомів.

36. Методом перкусії визначити межі селезінки, дати клінічну оцінку.
37. Провести аускультацію легень, визначити кількісні та якісні зміни дихання, дати клінічну оцінку.
38. Провести аускультацію легень, оцінити основні дихальні шуми, визначити побічні дихальні шуми, дати клінічну оцінку.
39. Провести дослідження бронхофонії, дати клінічну оцінку.
40. Провести аускультацію артерій, визначити діагностичне значення симптомів.
41. Провести аускультацію серця, визначити зміни його тонів, дати клінічну оцінку.
42. Провести аускультацію серця, визначити діагностичне значення шумів серця.
43. Проаналізувати ЕКГ хворого з порушенням автоматизму серця.
44. Проаналізувати ЕКГ хворого з порушенням збудливості серця. Провести диференціальну діагностику екстрасистол.
45. Проаналізувати ЕКГ хворого з порушенням провідності серця.
46. Проаналізувати ЕКГ хворого з комбінованим порушенням збудливості та провідності серця.
47. Провести розпитування та огляд хворого з обструктивним захворюванням легень. Визначити основні симптоми та синдроми, встановити стадію захворювання з урахуванням даних спірографії.
48. Провести пальпацію, перкусію грудної клітки та аускультацію легень у хворого з обструктивним захворюванням легень. Визначити основні симптоми та синдроми.
49. Провести об'єктивне обстеження хворого з мітральною вадою серця. Визначити провідні симптоми та синдроми.
50. Провести об'єктивне обстеження хворого з аортальною вадою серця. Визначити провідні симптоми та синдроми.
51. Провести фізичне обстеження хворого з артеріальною гіпертензією. Визначити провідні симптоми та синдроми.
52. Провести розпитування хворого на ішемічну хворобу серця (stabільну стенокардію напруги), деталізувати больовий синдром, визначити функціональний клас пацієнта.
53. Провести загальний огляд та фізичне обстеження хворого на гострий інфаркт міокарда. Визначити основні симптоми та синдроми.
54. Оцінити ЕКГ хворого з гострим інфарктом міокарда, визначити характер та локалізацію ураження серцевого м'яза.
55. Провести об'єктивне обстеження хворого з серцевою недостатністю, визначити основні симптоми та синдроми, встановити функціональний клас пацієнта.
56. Провести розпитування, огляд та пальпацію живота у хворого на виразкову хворобу. Визначити основні синдроми, розпізнати можливу локалізацію виразки.
57. Провести розпитування, огляд та пальпацію живота у хворого на хронічний холецистит. Перевірити основні симптоми, характерні для ураження жовчного міхура. Визначити основні синдроми.
58. Провести розпитування, огляд та пальпацію живота у хворого на хронічний холангіт. Визначити основні синдроми.
59. Оцінити дані багатомоментного дуоденального зондування пацієнта із захворюванням жовчовивідних шляхів. Визначити основні симптоми та локалізацію ураження.
60. Оцінити дані інтрагастральної pH-метрії.
61. Провести об'єктивне обстеження хворого із захворюванням нирок (піелонефритом або гломерулонефритом). Визначити основні синдроми.
62. Проаналізувати загальноклінічний аналіз сечі хворого із захворюванням нирок, аналіз сечі за Зимницьким та Нечипоренком. Визначити основні симптоми та синдроми. Зробити висновок про характер ураження нирок.
63. Провести об'єктивне обстеження хворого з анемією. Визначити основні симптоми та синдроми, визначити характер анемії з урахуванням загального аналізу крові.
64. Проаналізувати загальний аналіз крові хворого на лейкоз. Визначити основні лабораторні симптоми та вид хронічного лейкозу.
65. Провести розпитування та загальний огляд хворого на цукровий діабет, дослідити пульс на судинах верхніх та нижніх кінцівок та артеріальний тиск. Визначити основні симптоми та синдроми.
66. Провести розпитування та загальний огляд хворого з суглобовим, міопатичним синдромом, дифузним захворюванням сполучної тканини. Визначити основні симптоми та синдроми.

8. Верифікація результатів навчання

При вивченні дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» використовуються різновиди методів навчання, рекомендовані длявищої школи:

– за джерелами знань: словесні (пояснення, лекція, бесіда, дискусія); наочні (демонстрація); практичні (практична робота, опанування практичними навичками), на яких робиться особливий акцент при вивченні дисципліни;

– за логікою навчального процесу: аналітичний (виділення окремих симптомів захворювання), синтетичний (з'ясування взаємозв'язку симптомів та виділення синдромів захворювання), їх поєднання – аналітико-синтетичний, а також індуктивний метод (переважно при вивченні модуля № 1 «Основні методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб», дедуктивний (при вивченні модуля модуля № 2 «Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів»).

Поєднуючи та узагальнюючи наведені вище методи навчання, при вивченні дисципліни доцільно впроваджувати такі методи організації навчальних занять як:

- метод клінічних кейсів,
- метод індивідуальних навчально-дослідних завдань,
- метод конкурентних груп,
- метод тренінгових технологій,
- метод проведення наукових конференцій із застосуванням інтерактивних технологій.

Видами навчальної діяльності студента є лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів.

Практичні заняття тривають 2 академічні години при вивченні предмету «пропедевтика внутрішньої медицини» проходять на базі КНП «5-ої міської клінічної лікарні м. Львова» у відділеннях терапевтичного профілю та складаються з чотирьох структурних частин:

- 1) засвоєння теоретичної частини теми,
- 2) демонстрація викладачем методики дослідження тематичного хворого,
- 3) робота студентів по відпрацюванню практичних навичок біля ліжка хворого під контролем викладача,
- 4) вирішення ситуаційних завдань та тест-контроль засвоєння матеріалу.

При проведенні практичних занять основне місце посідає оволодіння практичними навичками з об'єктивного обстеження хворого та робота безпосередньо із пацієнтами.

Самостійна робота студентів, окрім традиційної передаудиторної підготовки з теоретичних питань пропедевтики внутрішньої медицини, включає роботу у відділеннях терапевтичного стаціонару, клінічних лабораторіях та відділеннях функціональної діагностики в позааудиторний час. До самостійної (індивідуальної) роботи включено курацію хворих з написанням історії хвороби, яка передбачає розпитування та повне об'єктивне обстеження хворого, узагальнення даних із визначенням провідних синдромів та оформлення історії хвороби.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності студентів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних студентами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок. Контроль успішності та якості підготовки студентів включає:

- поточний контроль;
- самоконтроль;
- підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок.

Проміжний контроль здійснюється на останньому занятті змістового модуля та передбачає стандартизований контроль засвоєння відповідного тематичного блоку інформації.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового контролю.

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях, тестування, контрольне завдання:

Теоретичних знань – тестування письмове та комп’ютерне, індивідуальне опитування, співбесіда, структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умінь – контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок:

- розпитування хворого,

- огляд загальний і місцевий,
- пальпація, перкусія, аускультація,
- оцінка за стандартизованим алгоритмом результатів інструментальних та лабораторних методів обстеження хворого,
- узагальнення результатів суб'єктивного, фізикального, лабораторного та інструментального обстеження хворого із оформленням стандартизованої історії хвороби,
- складання плану подальшого обстеження хворого.

Методи самоконтролю: питання самоконтролю;

Методи підсумкового контролю: ПК.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/ екзамен – 60%/40% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав не менше, від 72 до 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Диференційований залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	<i>Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 122</i>

Критерії оцінювання диференційованого заліку

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєннякої теми за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент отримує оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей на кожному практичному занятті. Для контролю застосовуються наступні засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп’ютерні тести, контроль виконання практичних навичок з методів обстеження хворого з подальшою інтерпретацією отриманих даних, аналіз результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

Оцінювання поточної навчальної діяльності.

Поточне оцінювання студентів з відповідних тем проводиться за 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами: дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, по послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоч на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за

допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

**Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є
диференційований залік:**

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до диференційованого заліку становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до диференційованого заліку становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = (\text{СА} \times 120) / 5$$

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
для дисциплін, що завершуються диференційованим заліком**

4- бальна шкала	200-бальна шкала						
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84		
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		
						Менше 3	Недостатньо

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється при підсумковому контролі.

Семестровий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS у формах заліку (диференційованого заліку) в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені робочим навчальним планом.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених робочою навчальною програмою. Семестровий залік виставляється за результатами поточного контролю.

Диференційований залік з пропедевтики внутрішньої медицини - це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з даної навчальної дисципліни за 5 і 6 семестри, що проводиться як контрольний захід. Студент вважається допущеним до диференційованого заліку, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт,

передбачені робочою програмою та силабусом з даної навчальної дисципліни та при її вивченні набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали).

Диференційований залік проводиться на останніх двох заняттях (19 і 20) у весняному (6) семестрі відповідно до розкладу. Форма проведення диференційованого заліку є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Зміст і структура екзаменаційного білету.

В екзаменаційному білеті передбачена тематика дисципліни за осінній (5) та весняний (6) семестри (семіотика і синдромологія).

Форма екзаменаційної роботи – письмова.

Контроль теоретичної і практичної підготовки полягає у відповіді на 50 питань тестового контролю елементарного рівня, кожне питання якого оцінюється в 1 бал, та усної відповіді на 3 питання екзаменаційного білету. 1 питання білету включає демонстрацію виконання практичної навички (огляд, пальпація, перкусія, аускультація систем органів). 1 питання – інтерпретація лабораторного аналізу або даних інструментального обстеження (ЕКГ, інтрагастральна рН-метрія тощо). 1 питання – опис одного з синдромів.

Оцінювання кожного питання білету:

10 балів – відповідь без помилок

5 балів – відповідь з несуттєвими помилками

0 балів – відповідь неправильна і не зараховується.

Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати за диференційований залік, складає:

$$(1 \times 50) + (3 \times 10) = 50 + 30 = 80$$

Мінімальна кількість балів при складанні диференційованого заліку – 50.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Таблиця 3

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Таблиця 4

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибалльна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коєфіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

9. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» та ґрунтуються на засадах академічної добросесності. Студентам пояснюються цінність набуття нових знань, академічні норми, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна добросесність, які її цінності та функції, як студенти своїми діями можуть долучитися до її розбудови; пояснюються сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату, заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Здобувачі вищої освіти повинні досконало володіти клінічним мисленням, фундаментальними і спеціальними знаннями й уміннями щодо основних закономірностей розвитку хвороб, принципами клінічного обстеження та інструментальних досліджень різних органів та систем організму, досконало знати семіотику синдромів ураження різних органів і систем та найбільш поширеных захворювань дорослого організму.

Навчальна дисципліна «Пропедевтика внутрішньої медицини» є обов'язковою для студентів спеціальностей 222 «Медицина». Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з цієї дисципліни.

Політика щодо дотримання принципів академічної добросесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття;
- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристройів);
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позиції академічної добросесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладу охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної добросесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

Політика перескладання тем та відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання
- перескладання теми заняття, за яке студент отримав негативну оцінку, проводиться у зручний для викладача та студента час поза заняттями, максимальна оцінка - «добре»
перескладання теми під час поточного навчання та підсумкового контролю з метою підвищення оцінки не допускається

10. Література

Обов'язкова:

1. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (за ред. проф. Яворського О.Г.). – 5-е вид. – К: ВСВ «Медицина», 2018 р. – 552 с. + 12 с. кольор. вкл.. + 1 двобіч. електрон. опт. диск (DVD-ROM).
2. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (за ред. проф. Яворського О.Г.). – 2013 р. – 552 с. із 4-ма дисками.
3. Основи внутрішньої медицини: Пропедевтика внутрішніх хвороб /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– К.: Здоров'я, 2004. – 500 с.
4. Яворський О.Г., Ющик Л.В. Пропедевтика внутрішніх хвороб у запитаннях і відповідях. К.: Здоров'я, 2003. – 280 с.
5. I. Анамнез. II. Огляд: фото пацієнтів: навчальний DVD-фільм. – Львів, 2012. – 45 хв. /Яворський О.Г.
6. Ющик Л.В., Гайдук А.Б., Бевз О.В., Новосад А.Б., Буфан М.М. (за ред. проф. О.Г. Яворського) / Методичні рекомендації з пропедевтики внутрішньої медицини для студентів III курсу медичних факультетів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації (модуль 1: Основні методи обстеження в клініці внутрішніх хвороб). – 101 с.

7. Ющик Л.В., Гайдук А.Б., Бевз О.В., Новосад А.Б., Буфан М.М. (за ред. проф. О.Г. Яворського) / Методичні рекомендації з пропедевтики внутрішньої медицини для студентів III курсу медичних факультетів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації (модуль 2: Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів). – 76 с.
8. Яворський О.Г. Схема історії хвороби (для студентів III курсу). – Львів, 1992. – 16 с.
9. Яворський О.Г. Основи загальної електрокардіографії (для студентів медичних інститутів). Львів, 1992. – 27 с.
10. Навчальний DVD-фільм «Пальпація, перкусія, аускультація». Українською й англійською мовами. – 2005.– 42 хв. /Яворський О.Г.
11. Дихальні шуми. Тони і шуми серця. Аудіо-диск. 2005. – 45 хв. /Яворський О.Г.

Додаткова:

12. Новосад А.Б., Буфан М.М., Короткий В.В. Навчальна історія хвороби. Методичні вказівки для студентів III курсу медичного факультету. – Львів, 2019. – 20 с.
13. Схема і методика розшифровування електрокардіограми: Методичні рекомендації з пропедевтики внутрішньої медицини /Новосад А.Б., Буфан М.М.; за ред.. проф. Дутки Р.Я. – Львів – 2019.
14. Короткий В.В., Новосад А.Б. Комп'ютерні тести з пропедевтики внутрішніх хвороб. – Київ: Здоров'я, 2001. – 147 с.
15. Mosby's Guide to Physical Examination, 7th Edition / Henry M. Seidel, Rosalyn W. Stewart et al. – 2011. – 327 p.
16. A Guide to Physical Examination, 3d Edition /Barbara Bates. – 1983. – 561 p.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

- Робоча навчальна програма дисципліни;
- Плани практичних занять та самостійної роботи студентів;
- Методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- Тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль;
- Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю:
  - база тестових завдань формату А з відповідями.
  - перелік стандартизованих за методикою виконання практичних навичок.
  - ситуаційні задачі

Розробка питань тест-контролю, ситуаційних задач для співбесіди та практичних завдань, що використовуються для діагностики успішності навчання, базується на переліку питань, які повинен засвоїти студент при вивченні дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини». Комплекти практичних завдань є стандартизованими за методикою виконання практичними роботами.

12. Додаткова інформація

Відповідальна за освітній процес – доц. Новосад Анна Богданівна, novosdanna00@gmail.com.

На кафедрі діє науковий гурток, керівник - доц. Бевз Оксана Володимирівна, bevzov@ukr.net

Заняття відбуваються на базі Комунальне некомерційне підприємство (КНП) «Львівське територіальне

медичне об'єднання «Клінічна лікарня планового лікування, реабілітації та паліативної допомоги», вул.

Коновалець, 26

Студенти на заняття приходять в халатах, змінному медичному взутті, з маскою. З собою мати зошит, ручку. На практичних заняттях необхідна наявність власного стетофонендоскопа.

Укладачі силабуса

канд. мед. наук, доц. Л.В. Ющик

канд. мед. наук, доц. А.Б. Новосад

Завідувач кафедри

доктор мед. наук, професор Р.Я. Дутка